ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 28 juillet 1971, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif à la réparation, en faveur des huissiers audienciers auxiliaires des cours et des tribunaux, des dommages résultant des accidents du travail et des accidents survenus sur le chemin du travail", a donné le 26 octobre 1971, l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 28e juli 1971 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de schadevergoeding ten gunste van de hulpdeurwaarders ter rolle bij de hoven en rechtbanken, voor arbeidsongevallen en voor ongevallen op de weg naar en van het werk", heeft de 26e oktober 1971 het volgend advies gegeven :

Le projet d'arrêté royal a pour but de déterminer la rémunération annuelle forfaitaire des huissiers audienciers auxiliaires, en vue du calcul de l'indemnisation des intéressés en cas d'invalidité permanente ou de décès, ou d'invalidité temporaire résultant d'un accident du travail ou d'un accident survenu sur le chemin du travail.

La loi du 3 juillet 1967, que le préambule du projet invoque comme fondement légal, est muette au sujet des indemnités à allouer en cas d'invalidité temporaire.

L'article 32 de l'arrêté royal du 24 janvier 1969 d'exécution de la loi précitée, modifié par l'arrêté royal du 25 août 1971, a comblé cette lacune en accordant aux intéressés leur rémunération pendant la période de l'incapacité temporaire.

Cet article 32 n'est toutefois d'application qu'à l'égard des "membres du personnel .... dont le statut peut être fixé par le Roi, le Ministre ou toute autre autorité administrative".

Sans répéter ici l'observation faite par le Conseil d'Etat au sujet de la régularité de cet article (voir avis de la section de législation précédant l'arrêté royal du 24 janvier 1969, Pasinomie 1969, p.47), il importe donc de savoir si le statut des huissiers auxiliaires audienciers peut être fixé par le Roi, le ministre ou toute autre autorité administrative.

D'après les renseignements fournis par les délégués du ministre, les huissiers en question sont des personnes étrangères à l'ordre judiciaire. Elles sont désignées par le juge de paix, le président du tribunal ou le premier président de la cour, suivant le cas, ou par le greffier de ces instances judiciaires, pour assurer le service des audiences.

.../...

Les personnes ainsi désignées sont engagées par contrat pour des prestations qui sont rémunérées à l'heure, sur base du traitement minimum d'un huissier d'un département ministériel. Elles sont assujetties à la législation sur la sécurité sociale des travailleurs sauf, toutefois, en ce qui concerne les accidents du travail, pour lesquels la loi précitée du 3 juillet 1967 leur est applicable.

Les huissiers audienciers auxiliaires ne sont pas prévus par le Code judiciaire et leur situation n'est pas réglée.

Seule leur rémunération par le Ministère de la Justice trouve sa justification dans le budget de ce ministère.

C'est ainsi que la loi du 6 mai 1971 contenant le budget du Ministère de la Justice pour l'année 1971 prévoit, à la section II (ordre judiciaire), article 11.03 , le crédit nécessaire pour les "rémunérations du personnel actif et en disponibilité (y compris les rémunérations ou salaires du personnel auxiliaire,.... les indemnités pour accidents du travail, ainsi que les rémunérations ou salaires réduits du personnel temporaire ou auxiliaire accidenté en service)".

Le programme justificatif du projet de loi portant le budget du ministère (Doc. parlem. Ch. 4-VI (1970-1971) n°1) prévoit, au tableau de décomposition des dépenses du personnel (p.102) pour le total des juridictions ordinaires, une dépense de 6.180.000 francs destinée à la rémunération des "messagers audienciers", dénomination à laquelle correspond, dans le texte néerlandais, l'expression "hulpdeurwaarders ter rolle" qui est également celle du projet.

*

* *

.../...

De l'exposé des délégués du ministre, il résulte que ni le Roi, ni le ministre, ni une autre autorité administrative n'ont le pouvoir de fixer le statut des huissiers audienciers auxiliaires. L'article 32 de l'arrêté royal du 24 janvier 1969 ne leur est donc pas applicable et l'article 2 du projet est juridiquement sans objet.

*
* *

L'article 185 du Code judiciaire, modifié par la loi du 15 juillet 1970, autorise le Roi à créer des grades de qualification particulière dont Il fixe le nombre d'emplois correspondants, le traitement et le statut. Cet article concerne toutefois le personnel des greffes et des parquets.

Si les huissiers audienciers auxiliaires pouvaient être classés parmi ce personnel, le Roi,en créant le grade de cette qualification particulière et en fixant le nombre d'emplois correspondants, serait compétent,en vertu de cet article 185, pour fixer le statut des huissiers en question. L'article 32 de l'arrêté royal du 24 janvier 1969 leur serait alors applicable.

*
* *

Le texte du projet soulève, en outre, les observations suivantes.

Au préambule, alinéa 2, il y a lieu de viser l'arrêté royal du 25 août 1971 qui a remplacé l'article 32 de l'arrêté royal du 24 janvier 1969.

L'article 3 doit être scindé en deux articles, l'un chargeant le Ministre de la Justice de l'exécution de l'arrêté, l'autre prévoyant la date à laquelle l'arrêté produit ses effets.

Het ontwerp-koninklijk besluit strekt tot het bepalen van de forfaitaire jaarlijkse bezoldiging van de "hulpdeurwaarders ter rolle" met het oog op het berekenen van de schadeloosstelling van de betrokkenen in geval van blijvende invaliditeit, overlijden of tijdelijke invaliditeit ten gevolge van een arbeidsongeval of van een ongeval op de weg naar en van het werk.

De wet van 3 juli 1967 die in de aanhef van het ontwerp als rechtsgrond wordt aangevoerd, zegt niets over vergoedingen in geval van tijdelijke invaliditeit.

Artikel 32 van het koninklijk besluit van 24 januari 1969 tot uitvoering van eerdergenoemde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 augustus 1971, heeft die leemte aangevuld door aan de betrokkenen hun bezoldiging toe te kennen tijdens de periode van tijdelijke ongeschiktheid.

Dat artikel 32 is echter alleen van toepassing op de "personeelsleden... wier statuut door de Koning, de minister of enige andere administratieve overheid kan worden vastgesteld".

Zonder hier de opmerking te herhalen welke de Raad van State over de regelmatigheid van dat artikel heeft gemaakt (zie advies van de afdeling wetgeving over het ontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het koninklijk besluit van 24 januari 1969, Omnilegie 1969, blz. 188) moet dus worden uitgemaakt of het statuut van de hulpdeurwaarders ter rolle door de Koning, door de minister of door enige andere administratieve overheid kan worden vastgesteld.

Volgens inlichtingen verstrekt door de gemachtigden van de minister, zijn de hier bedoelde deurwaarders personen die buiten de rechterlijke orde staan. Zij worden aangewezen door de vrederechter, de voorzitter van de

.../...

rechtbank of de eerste voorzitter van het hof, naar gelang van het geval, of door de griffier van die gerechten, om de dienst van de terechtzittingen te verzekeren.

De aldus aangewezen personen worden bij overeenkomst in dienst genomen voor prestaties die per uur bezoldigd worden op basis van de minimumwedde van een kamerbewaarder van een ministerieel departement. Zij zijn onderworpen aan de wetgeving op de sociale zekerheid voor werknemers, behalve nochtans met betrekking tot de arbeidsongevallen, waarvoor meergenoemde wet van 3 juli 1967 op hen van toepassing is.

De "hulpdeurwaarders ter rolle" zijn niet vermeld in het Gerechtelijk Wetboek, hetwelk ook hun toestand niet regelt.

Alleen hun bezoldiging door het Ministerie van Justitie vindt haar verantwoording in de begroting van dat ministerie.

Zo trekt de wet van 6 mei 1971 houdende de begroting van het Ministerie van Justitie voor het jaar 1971 onder afdeling II (rechterlijke macht), artikel 11.03, het nodige krediet uit voor de "bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, ... de vergoedingen voor arbeidsongevallen alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)".

Het verantwoordingsprogramma van het wetsontwerp houdende begroting van het ministerie (Gedr. st. Kamer 4-VI (1970-1971) nr. 1) voorziet in de uiteenzettingstabel van de personeelsuitgaven (blz. 102) voor het geheel van de gewone

.../...

gerechten, een uitgave van 6.180.000 frank als bezoldiging voor de "hulpdeurwaarders ter rolle", welke benaming ook gebruikt is in het ontwerp.

*
* *

Uit de uiteenzetting van de gemachtigden van de minister blijkt dat noch de Koning, noch de minister, noch enige andere administratieve overheid bevoegd is om het statuut van de hulpdeurwaarders ter rolle vast te stellen. Artikel 32 van het koninklijk besluit van 24 januari 1969 vindt op hen dus geen toepassing en artikel 2 van het ontwerp heeft juridisch geen betekenis.

*
* *

Artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 15 juli 1970, machtigt de Koning om bijzondere graden op te richten waarvan hij het overeenstemmend aantal betrekkingen, de wedde en het statuut bepaalt. Dat artikel heeft echter betrekking op het personeel van griffies en parketten.

Konden de hulpdeurwaarders ter rolle onder dat personeel worden gerangschikt, dan zou de Koning, door het oprichten van die bijzondere graad en door het bepalen van het overeenstemmend aantal betrekkingen, op grond van dat artikel 185 bevoegd zijn om het statuut van de bedoelde deurwaarders vast te stellen. Artikel 32 van het koninklijk besluit van 24 januari 1969 zou dan op hen toepasselijk zijn.

*
* *

.../...

Bij de tekst van het ontwerp is nog het volgende op te merken :

In het tweede lid van de aanhef moet worden verwezen naar het koninklijk besluit van 25 augustus 1971 dat artikel 32 van het koninklijk besluit van 24 januari 1969 vervangen heeft.

Artikel 3 moet in twee artikelen worden gesplitst een dat de Minister van Justitie met de uitvoering van het besluit belast en een ander dat bepaalt op welke datum het besluit uitwerking heeft.

La chambre était composée de

Messieurs : G.HOLOYE, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

G. VAN BUNNEN, conseillers d'Etat,
J. MASQUELIN, staatsraden,

G. ARONSTEIN, assesseurs de la section de législation,

M. VERSCHELDEN, bijzitters van de afdeling wetgeving,

Madame : J. TRUYENS, greffier.
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. A. DEPONDT, premier auditeur.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. DEPONDT, eerste auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. TRUYENS. G. HOLOYE.